

Protokoll från sammanträde med Knivsta kommunstyrelse

Datum: 6 oktober 2025
Tid: 11:30–12:20
Plats: Digitalt möte genom Zoom

Mötet omfattar §§ 150–152

Sammanträdet var slutet.

Ordförande: Oscar Hahne (KD)
Justerare: Harriet Swanberg (S)
Sekreterare: Siobhán Górný, kommunsekreterare

Beslutet i protokollet fattades med omedelbar justering. Protokollet har signerats digitalt 2025-10-07. Se sista sidan för digitala underskrifter.

Anslagsinformation

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens hemsida 2025-10-08.
Protokollet kan överklagas till och med 2025-10-29.
Anslaget tas ned 2025-10-30.

NÄRVAROLISTA

Närvarande ledamöter

Oscar Hahne (Kristdemokraterna), 1:e vice ordförande och mötesordförande
Pierre Janson (Knivsta nu)
Mikael Rye-Danjelsen (Knivsta nu)
Monika Lövgren (Sverigedemokraterna)
Benny Borgman (Centerpartiet)
Harriet Swanberg (Socialdemokraterna)
Britt-Louise Gunnar (Socialdemokraterna)

Tjänstgörande ersättare

Ivan Krezic (Knivsta nu) ersätter Matilda Hübinette (Knivsta nu)

Thomas Malmer (Kristdemokraterna) ersätter Thor Övrelid (Moderaterna) § 150
Helen Wahlström (Miljöpartiet) § 151–152, ersätter Thor Övrelid (Moderaterna) §
151–152

Närvarande, ej tjänstgörande, ersättare

Thomas Malmer (Kristdemokraterna) § 151-152
Johan Helenius (Sverigedemokraterna)
Johan Jansson (Vänsterpartiet)

Övriga

Rami Yones, kommundirektör
Åsa Franzén, chef kommunledningskontoret
Jenny Rydåker, samhällsbyggnadschef
Johan Malmborg, mark- och exploateringschef
Rebecka Persson, översiktsplanerare
Edvin Almgren, exploateringsingenjör

FÖREDRAGNINGSLISTA/INNEHÅLLSFÖRTECKNING

§ 150 Justering

§ 151 Godkännande av dagordning

§ 152 Beslut om samråd för detaljplan för livsmedelsbutik i södra Ar, del av Gredelby 1:3

KS-2025/487

KS § 150 Justering

Kommunstyrelsens beslut

Protokollet justeras av ordföranden och Harriet Swanberg (S).

KS § 151 Godkännande av dagordning

Kommunstyrelsens beslut

Dagordningen godkänns utan ändringar.

KS § 152 Beslut om samråd för detaljplan för livsmedelsbutik i södra Ar, del av Gredelby 1:3 (KS-2025/487)

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen går ut med detaljplaneförslag för livsmedelsbutik i södra Ar, del av Gredelby 1:3, på samråd.
2. Detaljplanen innebär inte betydande miljöpåverkan.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Reservationer

Harriet Swanberg (S) och Britt-Louise Gunnar (S) reserverar sig skriftligen mot beslutet (se protokollsbilaga 1).

Helen Wahlström (MP) reserverar sig skriftligen mot beslutet (se protokollsbilaga 2).

Benny Borgman reserverar sig mot beslutet.

Yrkanden och yttranden

Mikael Rye-Danjelsen (KNU), Monika Lövgren (SD), Pierre Janson (KNU) och Oscar Hahne (KD) yrkar bifall till samtliga tre beslutspunkter i det utsända förslaget till beslut.

Harriet Swanberg (S), Britt-Louise Gunnar (S) och Helen Wahlström (MP) yrkar avslag på förslaget till beslut.

Benny Borgman (C) yrkar i första hand återremiss (skriftlig återremiss med motivering, se protokollsbilaga 3). I andra hand yrkar han avslag.

Johan Jansson (V) anmäler ett särskilt yttrande (protokollsbilaga 4).

Beslutsgång

Ordföranden fastställer följande beslutsgång: Kommunstyrelsen kommer först att ta ställning till om ärendet ska återremitteras, och därefter om det utsända förslaget till beslut ska bifallas eller avslås.

Ordföranden ställer yrkandet om återremiss mot att avgöra ärendet idag och finner att kommunstyrelsen vill avgöra ärendet idag. Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen vill bifalla förslaget eller avslå det, och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Omröstning begärs.

Ordföranden fastslår följande propositionsordning:

De ledamöter som vill bifalla förslaget röstar JA.

De ledamöter som vill avslå förslaget röstar NEJ.

Oscar Hahne (KD), Ivan Krezič (KNU), Pierre Janson (KNU), Mikael Rye-Danjelsen (KNU), Monika Lövgren (S) röstar JA.

Harriet Swanberg (S), Britt-Louise Gunnar (S), Benny Borgman (C) och Helen Wahlström (MP) röstar NEJ.

Med 5 JA-röster mot 4 NEJ-röster beslutar kommunstyrelsen att bifalla det utsända förslaget till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplanen syftar till att lämplighetspröva etablering av livsmedelsbutik samt tillhörande infrastruktur i form av gator och parkeringsyta. Dagvattenhantering och naturvärden är viktiga frågor i processen. Detaljplanen bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan.

Samrådstiden planeras att vara tre veckor och följer lagstadgad samrådstid för utökat förfarande enligt PBL 5 kap. 7 § (2010:900).

Underlag för beslut

Rebecka Persson, översiktsplanerare, föredrar ärendet.

Tjänsteutlåtande 2025-09-25

Förslag till plankarta 2025-09-24

Förslag till planbeskrivning 2025-09-24

Undersökning av betydande miljöpåverkan 2025-09-24

Beslutet skickas till

Akten

Plan- och geodataenheten

Samhällsbyggnadschef

Plan- och geodatachef

Mark- och exploateringschef

KS-2025/487 Beslut om samråd för detaljplan livsmedelsbutik södra Ar, del av Gredelby 1:3

Reservation

Detaljplanen syftar till att lämplighetspröva etablering av livsmedelsbutik samt tillhörande infrastruktur i form av gator och parkeringsyta i Kölängsskogen. Uppdraget har initierats av det politiska styret då de anser att det finns en brist i utbudet av livsmedelsbutiker i kommunen.

Livsmedelsbutiken planeras i ett område som planerats som naturreservat och som i den gällande översiktsplanen pekas ut som naturmark, placeringen strider alltså mot den gällande översiktsplanen. Detaljplanen bedöms av styret inte innebära betydande miljöpåverkan på naturmarken. Vi delar inte bedömningen.

I den utredning av betydande miljöpåverkan som bifogas ärendet beskrivs att det i området finns ett antal rödlistade arter. Bland annat finns sex arter av fladdermöss. Fladdermöss har ett högt skydd; det är förbjudet att fånga, döda eller flytta fladdermöss. Vidare är det förbjudet att avsiktligt störa fladdermöss, särskilt under parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att förstöra deras fortplantningsområden och viloplatser. Detta förbud gäller oavsett om det sker avsiktligt eller oavsiktligt. I område finns också taltita, en rödlistad fågelart.

Enligt utredningen antas planförslaget medföra påverkan på naturvärden eftersom en del av skogen avverkas för exploateringen och detta kan påverka de arter som lever i området. Att det inte skulle ha betydande skadlig inverkan på den rödlistade floran och faunan i området verkar i högsta grad osannolikt.

I en marknadsanalys gjord av Sweco 2024-07 är slutsatsen att kommunen bör avstå från planering för externhandel, framför allt livsmedelshandel, på grund av otillräcklig efterfrågan och risk för negativ påverkan på Knivsta centrum. Någon brist på butiker synes alltså inte finnas enligt den gjorda marknadsanalysen. En marknadsanalys som för övrigt inte presenterats för nämnden i sin helhet, endast de delar som berör statistik har presenterats. Något som skulle kunna uppfattas som ett försök att delvis dölja slutsatser som är i strid med den pågående planeringen.

Sammanfattningsvis är vi inte emot en ytterligare livsmedelsbutik i kommunen. Det går att hitta en lämpligare placering än i Kölängsskogen, något som förvaltningen redan visat i sin ursprungliga utredning.

Vi anser inte att den valda platsen är lämplig och reserverar mot beslutet.

2025-10-06

Harriet Swanberg (S)

Britt-Louise Gunnar (S)

Reservation

Beslut om samråd för detaljplan för livsmedelsbutik i södra Ar, del av gredelby 1:3

Miljöpartiet anser att bildandet av Kölängsskogen som naturreservat bör beslutas före ett beslut om en eventuell etablering av en livsmedelshandel. Miljöpartiet lämnar därför en reservation i enlighet med tidigare särskilda yttranden (Bilagor B och A).

Bilaga B.

Särskilt yttrande KS 2025 04 02

Exploateringsprojekt livsmedelsbutik södra Ar, del av Gredelby 1:3 – Projektuppdrag

Etableringen av en livsmedelshandel i södra Ar har av styret tidigare aviserats inkräkta på det tilltänkta naturreservatet i Kölängen. Miljöpartiet har tidigare reserverat sig mot detta (se reservation nedan, bilaga A).

Vid kommunstyrelsens möte 25 03 31 tillkom ytterligare information. Den ytan av det planerade kölängsreservatet som planeras att tas i anspråk är större än tidigare aviserats och dessutom saknas information om hur stort område av naturreservatet som kan komma att tas i anspråk. Det kommer att visa sig först senare. Styret ansåg inte detta var något problem eftersom den del av reservatet som försvinner, kan ersättas av ett annat område där det är möjligt att anlägga trevliga promenadvägar. Miljöpartiet anser att detta kan indikera en bristande kunskap om hur och varför naturreservat anläggs.

Givet att livsmedelbutiken kommer att etableras i södra Ar, önskar miljöpartiet att man undviker en förfulande stor hårdgjord parkeringsplats. Det kan t.ex. åstadkommas med parkering i flera våningar eller under butiken, under jord som i Willys i Knivsta. Detta gör att mindre mark behöver tas i anspråk och därmed inkräktar det mindre på omgivande grönområden, till exempel kölängsreservatet.

Utöver detta anser miljöpartiet att utredningen som ligger till grund för förslaget att etablera en butik i södra Ar är bristfällig på flera punkter. Den punkt som Miljöpartiet särskilt vill lyfta är avsaknaden av analys av den negativa effekt ett externt centrum kan ha på centrala Knivsta. Det finns många exempel på kommuner där etablering av externa handelscentrum utarmat den centrala handeln. Ett exempel är Älmhult där IKEA etablerat ett externt

handelscentrum. Detta har resulterat i att handeln minskat i centrala Älmhult och många affärslokaler står idag tomma. Vi vill inte riskera att Knivsta hamnar i en liknande situation.

Miljöpartiet vill se ett levande Knivsta där service, där så är möjligt, ska finnas på gång och cykelavstånd. Vi anser därför att detta måste utredas först och ett eventuellt beslut fattas efter utredningen är klar.

Sammanfattning:

- Miljöpartiet vill att beslut om köllängsreservatet fattas innan beslut fattas avseende en etablering av en livsmedelsaffär i södra Ar. Det är viktigt att respektera det massiva stöd Knivstaborna uttalade för det förslag till naturreservat som gick ut på samråd 2021.
- Miljöpartiet anser att en noggrannare utredning ffa avseende den negativa effekt som etableringen kan ha på affärsverksamheten i centrala Knivsta måste göras innan beslut fattas.
- Miljöpartiet önskar, givet att en etablering sker, att parkeringsplatser anläggs så att intrånget på omgivande grönområden begränsas.

Helene Wahlström, Miljöpartiet, ersättare i kommunstyrelsen

Bilaga A.

Reservation mot beslut om planuppdrag för detaljplan för livsmedelshandel i södra Ar 2025 01 27.

Miljöpartiet röstade den 27 januari 2025 avslag på förslaget att inleda detaljplanearbete för en livsmedelsbutik i södra Ar. Huvudskälet till detta är att etablerandet av butiken påverkar föreslagen gräns för Köllängsskogens naturreservat. I den samrådsprocess som redan genomgått framkom att Köllängsskogen utgör ett, ur naturvårdssynpunkt sett, mycket värdefullt naturområde bestående av ädellövskog, sumpskog och barrblandskog, vilka hyser en stor mångfald av växt- och djurarter. Vidare nämns att skogen är ett mycket populärt besöksmål. Den 27 januari lämnade Miljöpartiet in en motion som yrkar att kommunfullmäktige ska fatta beslut om att bilda ett naturreservat i Köllängsskogen. Vi avslår förslaget att inleda detaljplanearbete för en livsmedelsbutik i södra Ar eftersom vi anser att bildandet av Köllängsskogen som naturreservat bör prioriteras och ske före ett beslut av etablerandet av en livsmedelshandel.

ÅTERREMISS

Ärende KS-2025/487

Beslut om samråd för detaljplan för livsmedelsbutik södra Ar, del av Gredelby 1:3

Ärendet gäller beslut om att detaljplanen går ut på samråd.

I sin bedömning av etableringens konsekvenser på övrig service i kommunen står det att läsa i förslaget till planbeskrivning att konsekvenserna har analyserats utifrån en handels- och verksamhetsutredning utförd av konsultbolaget RSD. Utredningen är från 2021, men använder handelsdata från 2019. Ytterligare underlag som använts är Stadsutvecklingsstrategi för västra Knivsta och Alsike stationssamhälle.

Precis som står i förslaget till planbeskrivning är den övergripande slutsatsen från rapporten att *"etablering av livsmedelsbutik med 5 000 kvm BTA kommer att påverka befintlig handel, dock inte i den utsträckning att omsättningen går ned till kritiska nivåer där risk för nedläggning föreligger"*. Men, i rapporten görs också bedömningen att en etablering "över natten", dvs innan befolkningstillväxten kompenseras, skulle leda till en omsättning per kvm som de flesta aktörer anser är för liten.

Noterbart är att befolkningen i Knivsta sedan rapporten skrevs endast har ökat med 6,6%, vilket torde göra "över natten" scenariot relevant även i dagläget.

Övriga saker som hänt efter det att rapporten togs fram inkluderar:

- COOPs etablering av livsmedelshandel i Alsike (den etableringen nämns inte ens i utredningsrapporten, men tar rimligen en ansevärd del av den köpkraft som i rapporten bedöms kunna driva en nyetablering).
- SCB räknar med betydligt lägre befolkningstillväxt i Knivsta än man gjorde i utredningsrapporten.
- Styret i Knivsta har upphävt stadsutvecklingsstrategi för västra Knivsta och Alsike stationssamhälle, vilket var fundamentet för långtidsprognosen för befolkningstillväxt i utredningsrapporten.
- Styret i Knivsta ska förhandla om avsevärt lägre bostadsbyggande än i fyrspårsavtalet.
- En ny handelsplats planeras etableras vid Mora stenar, angränsande kommunens norra del.
- SWECO har så sent som 2024 tagit fram ett bredare underlag gällande marknadsanalys av förutsättningar för utveckling av Knivstas näringsliv, där den allra tydligaste rekommendationen är att inte etablera livsmedelshandel

externt, utanför stadskärnan. De skriver *"Avstå från planering för externhandel, på grund av otillräcklig efterfrågan och risk för påverkan på Knivsta centrum. Tillåt i vart fall inte livsmedelshandel externt."*

Med den vaga rekommendation som ges i handelsutredning från 2021 gällande en situation med ett befolkningsunderlag på ca 21 000 (Knivsta i dag), samt de mycket stora strategiska förändringar som skett sedan 2019, liksom SWECOs tydliga avrådansrekommendation, framstår det som uppenbart att en ny handelsutredning behövs som tar hänsyn till kommunens nya situation.

Jag yrkar därför att ärendet återremitteras med syfte att uppdra en ny handelsutredning som tar ett helhetsgrepp utifrån all information som finns tillgänglig i dagsläget. En sådan utredning bör inkludera, men inte begränsas, till de punkter som jag har listat ovan.

Utan detta kan varken förvaltning, politiker eller allmänheten ta ställning till projektets effekter på ett realistiskt sätt.

Benny Borgman (C), ledamot, Kommunstyrelsen.

Särskilt yttrande till KS från Vänsterpartiet

Ärendenummer KS-2025/487

Beslut om samråd för detaljplan för livsmedelsbutik i södra Ar, del av Gredelby 1:3

Vänsterpartiet ställer oss positiva till att kommunen ger möjlighet till fler matvarubutiker i kommunen, men den nu föreslagna placeringen av Lidl i Kölängsskogen kan vi inte ställa oss bakom.

Den föreslagna platsen är planerad för naturreservat, och strider mot den gällande Översiktsplanen, vilket inte ser ut att vara förenligt med svensk lag (se prejudikat Mark- och miljööverdomstolens dom från 2019 MÖD P6079-19).

Det finns även andra starka argument mot den föreslagna platsen, exempelvis har Knivsta Kommun själva beställt en utredning från Sweco som starkt avråder från en livsmedelsbutik på den föreslagna platsen, de skriver: ”Avstå från planering för externhandel, på grund av otillräcklig efterfrågan och risk för påverkan på Knivsta centrum. Tillåt i vart fall inte livsmedelshandel externt.”

Johan Jansson (V)

ersättare KS

Vänsterpartiet Knivsta

Spåkbacken 29, 741 94 Knivsta
knivsta.vansterpartiet.se